

Scheiding tussen de joden die niet in Jezus geloofden en de christenen.

Uit: Het joodse volk en zijn heilige Geschriften in de christelijke bijbel, Pauselijke Bijbelcommissie, 2001.

4. De laatste periode van dertig à veertig jaar van de eerste eeuw n. Chr. in Palestina

69. De joodse opstand van 66-70 en de verwoesting van de Tempel te Jeruzalem leidden tot een andere dynamiek in de godsdienstige groeperingen. De opstandelingen (sicarii, zeloten en anderen) werden uitgeroeid. De vestiging te Qumran werd in 68 verwoest. Doordat er niet langer offers werden opgedragen in de Tempel, werd de machtsbasis ondermijnd van de leiders van de Sadduceeën, die tot de priestergeslachten behoorden. We weten niet in hoeverre het rabbijnse jodendom erfgenaam is van de Farizeeën. Zoveel is zeker dat, na 70, rabbijnse leermeesters, 'de wijzen van Israël', geleidelijk erkend werden als gidsen voor het volk. Degenen die te Jamnia (Javne) aan de kust van Palestina verzameld waren, werden door het Romeinse gezag be schouwd als woordvoerders van de joden. Van ongeveer 90 tot 110 was Gamaliël II, zoon en kleinzoon van beroemde vertolkers van de Wet, voorzitter van de 'vergadering' te Jamnia. Wanneer de christelijke geschriften uit die periode over het jodendom spreken, zijn ze waarschijnlijk in toenemende mate beïnvloed door de betrekkingen met dit opkomend rabbijnse jodendom. In sommige sectoren was er een hevige botsing tussen de leiders van de synagogen en de volgelingen van Jezus. Dat blijkt uit de vermelding dat "iedereen

die Jezus als Messias erkende" (Joh 9,22) uit de synagoge gebannen werd, en daartegenover, uit de felle polemiek tegen de Farizeeën in Mt 23, en ook uit de verwijzing, als van een buitenstaander, naar "hun synagogen" als plaatsen waar Jezus' volgelingen geselschap zouden worden (Mt 10,17). De *Birchat haminiem*, een synagogale 'zegening' (in werkelijkheid een vervloeking) tegen andersdenkenden wordt vaak vermeld. Het is niet zeker dat deze dateert uit 85, en het is vrijwel zeker onjuist te denken dat het een tegen de christenen gericht algemeen joods decreet zou zijn. Maar er kan niet in ernst betwijfeld worden dat vanaf verschillende tijdstippen, al naargelang de plaatsen, de lokale synagogen de aanwezigheid van de christenen niet langer hebben geduld en hen op allerlei wijzen het leven zuur hebben gemaakt, ja hen mogelijk zelfs ter dood hebben gebracht (Joh 16,2).³⁰⁸

Waarschijnlijk vanaf het begin van de tweede eeuw groeide geleidelijk de opvatting dat in een 'zegenings'-formule waarmee allerlei soorten kettlers of andersdenkenden veroordeeld werden, ook de christenen waren inbegrepen, en, veel later, dat deze 'zegening' met name hen op het oog had. Tegen het einde van de tweede eeuw waren overal duidelijke scheidslijnen getrokken en waren grenzen afgebakend tussen de joden die niet in Jezus geloofden en de christenen. Maar uit teksten als 1Tes 2,14 en Rom 9-11 blijkt dat de tweedeling reeds vóór die tijd duidelijk zichtbaar was.

Uit: hoofdstuk 3A van *Het joodse volk en zijn heilige Geschriften in de christelijke bijbel*.

Zie 0108 op www.stucom.nl voor het hele document.

HOOFDSTUK 3A omvat:

III. DE JODEN IN HET NIEUWE TESTAMENT

A. UITEENLOPENDE STANDPUNTEN IN HET JODENDOM VAN NA DE BALLINGSCHAP

1. De laatste eeuwen vóór Jezus Christus

2. *De eerste periode van dertig à veertig jaar van de eerste eeuw n. Chr. in Palestina*
3. *De tweede periode van dertig à veertig jaar van de eerste eeuw n. Chr. in Palestina*
4. *De laatste periode van dertig à veertig jaar van de eerste eeuw n. Chr. in Palestina*

Zie 0108 op www.stucom.nl voor het hele document.

Bron: *Kerkelijke Documentatie* jrg 30, nr 9-10, 20 december 2002. Besteladres: bestel@rkk.nl.

Meer over dit onderwerp in de rubriek Joden - christenen op www.stucom.nl
Dit is document 0246 op www.stucom.nl